

KANTAR

Atlantische commissie

rapportage voormeting campagne-
effectonderzoek

November 2019

Inhoud

1	Managementsamenvatting	3
2	Algemene resultaten	5
3	Behaalde effecten campagne	21
4	Onderzoeksverantwoording	34

1

Managementsamenvatting

Managementsamenvatting

Kennis en houding ten opzichte van de NAVO

- Ongeveer de helft van de Nederlanders kent de NAVO en denkt te weten waar die voor staat. Het verdedigen van de NAVO-landen, de lidstaten wanneer deze worden aangevallen wordt door een ruime meerderheid. Als belangrijkste taak van de NAVO wordt gezien het verdedigen van de NAVO-landen, de lidstaten, wanneer deze worden aangevallen.
- In november beschouwen significant meer Nederlanders de NAVO als “nodig”, minder Nederlanders beschouwen de NAVO als een “noodzakelijk kwaad”.
- Driekwart van de Nederlanders vindt het Nederlandse lidmaatschap van de NAVO van belang voor de veiligheid van Nederland. Driekwart van de Nederlanders staat achter Artikel 5 (een aanval op één is een aanval op allen).
- Ongeveer een derde van de Nederlanders denkt dat Europa in staat is om meer invloed te krijgen op het wereldtoneel ten koste van Amerika. Ongeveer een kwart van de Nederlanders denkt dat Europa in staat is Rusland op defensiegebied het hoofd te bieden.
- Een meerderheid van de Nederlanders is voorstander van een Europese defensieorganisatie als alternatief voor de NAVO.
- Men denkt vooral dat Europa deze defensieorganisatie zelf moet financieren.

Campagne

- Ongeveer één op de zes Nederlanders ziet, hoort of leest tenminste wekelijks iets van de NAVO.
- Belangrijkste informatiebronnen over de NAVO zijn tv-programma's en artikelen in tijdschriften of kranten En op de veertien Nederlanders leest op sociale media wel eens iets over de NAVO.
- Iets meer dan tien procent van de Nederlanders heeft weleens één van de animatiefilmpjes over de NAVO.

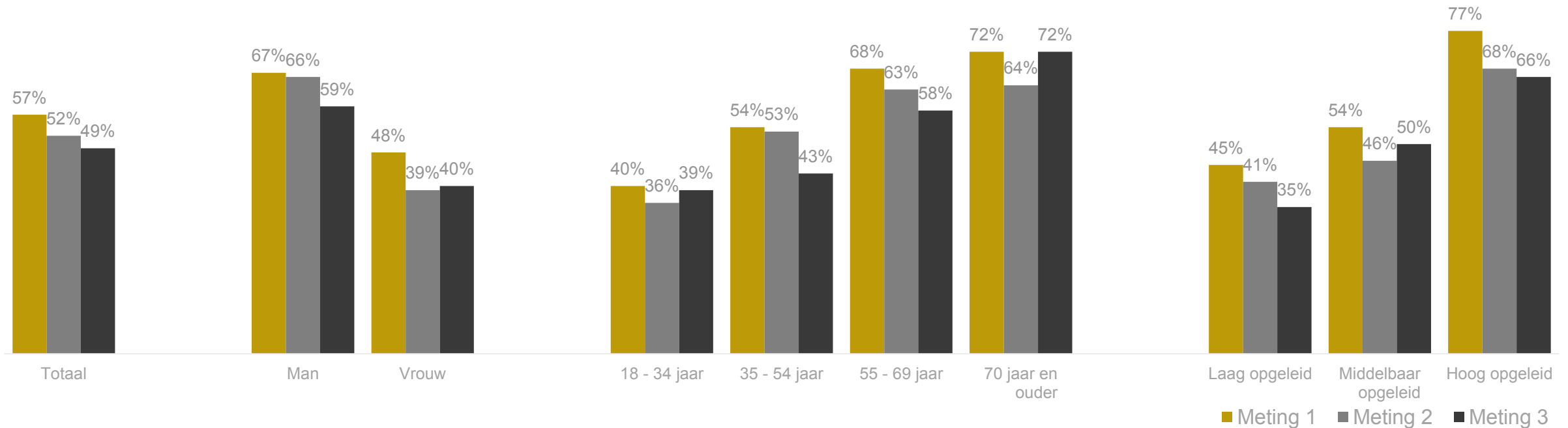
1

Algemene resultaten

Ongeveer de helft van de Nederlanders kent de NAVO en denkt te weten waar die voor staat

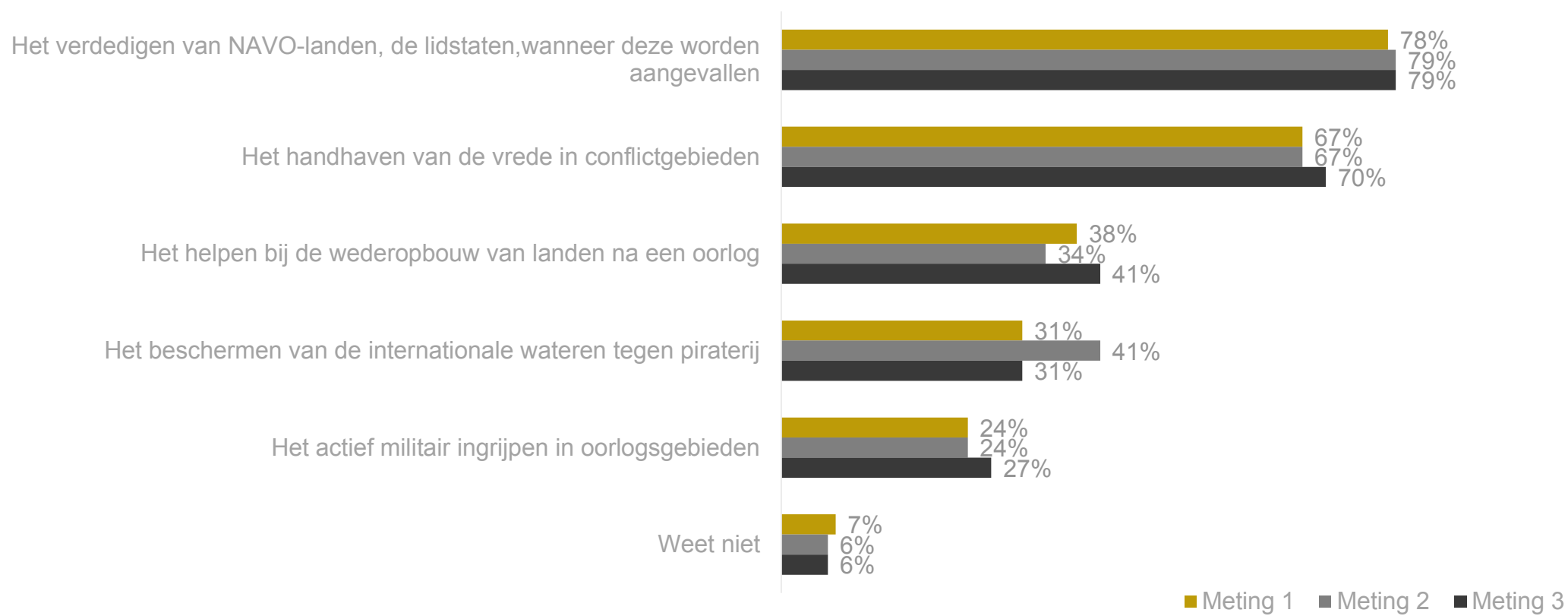
- De bekendheid van de NAVO als organisatie is gedurende de campagneperiode afgenomen van iets meer dan de helft (57%), naar iets minder dan de helft (49%).

Nederland is lid van de Noord Atlantische Verdragsorganisatie, ook wel de NAVO genoemd. Heeft u wel eens van deze organisatie gehoord? (% ja en ik weet waar deze organisatie voor staat)

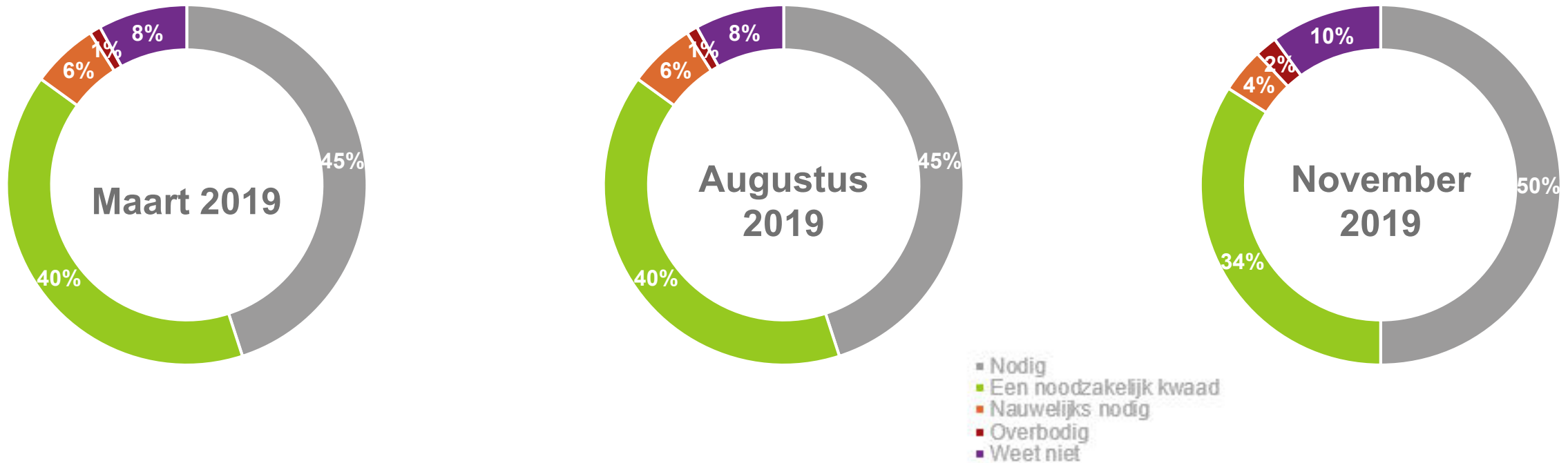
Het verdedigen van de NAVO-landen, de lidstaten, wanneer deze worden aangevallen, worden door een ruime meerderheid als de belangrijkste taak geacht

De NAVO werd in 1949 opgericht. De voornaamste taak is het verdedigen van de vrijheid en veiligheid van alle deelnemende landen. De NAVO bestaat momenteel uit 29 landen uit Noord-Amerika en Europa. Hieronder staan vijf taken van de NAVO beschreven. Welke drie taken vindt u het meest belangrijk? maximaal drie antwoorden mogelijk

Significant meer Nederlanders ervaren in november de NAVO als “nodig”, minder Nederlanders beschouwen de NAVO als een “noodzakelijk kwaad”

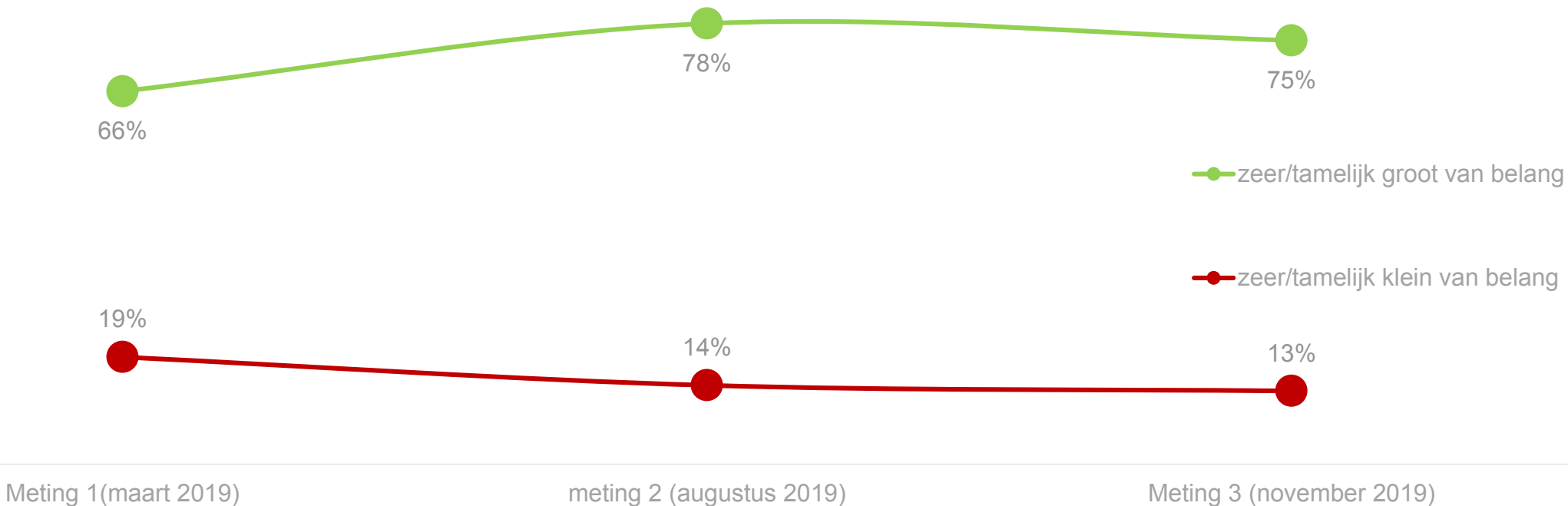
De NAVO is...

Het ingeschatte belang van de NAVO voor Nederland, is tussen maart 2019 en augustus 2019 significant gestegen en blijft daarna op hetzelfde niveau

- Vooral Nederlanders ouder dan 55 jaar onderkennen het belang van de NAVO.

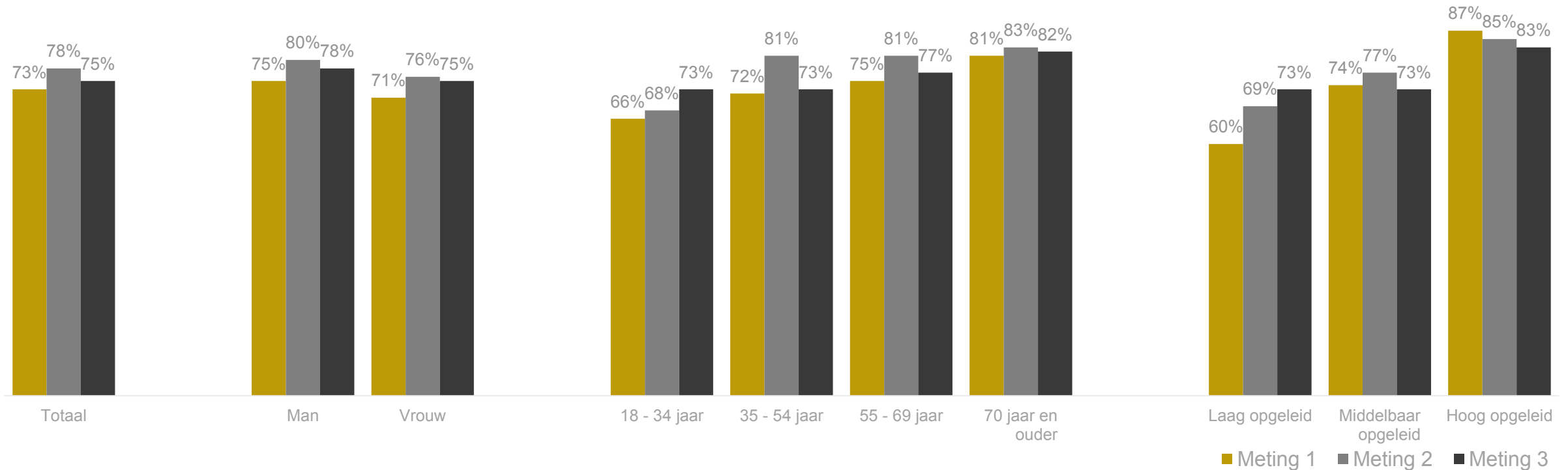
Nederland is lid van de Noord Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO), een organisatie die sinds 1949 bestaat. De NAVO kent momenteel 29 leden. In hoeverre is het lidmaatschap van Nederland aan de NAVO volgens u van belang voor de veiligheid van Nederland? Het lidmaatschap is van...

Driekwart van de Nederlanders vindt het Nederlandse lidmaatschap van de NAVO van tamelijk tot zeer groot belang voor de veiligheid van Nederland

- Gedurende de campagneperiode geven steeds meer lager opgeleiden aan het Nederlandse lidmaatschap van de NAVO belangrijk te vinden voor de Nederlandse veiligheid (van 60%, naar 73%)

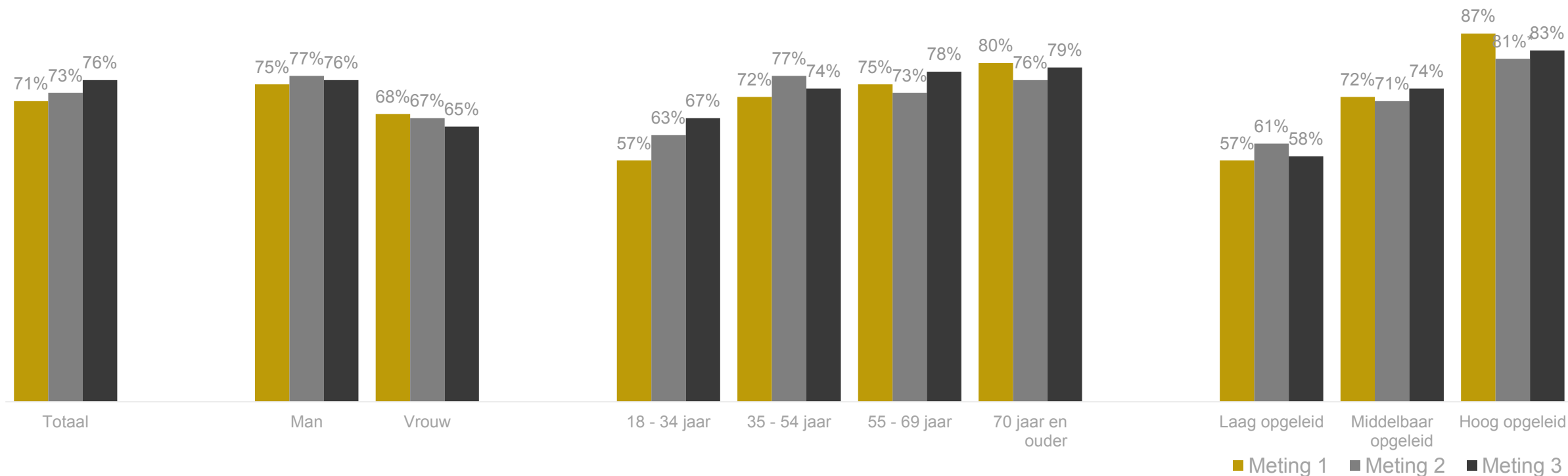
Nederland is lid van de Noord Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO), een organisatie die sinds 1949 bestaat. De NAVO kent momenteel 29 leden. In hoeverre is het lidmaatschap van Nederland aan de NAVO volgens u van belang voor de veiligheid van Nederland? Het lidmaatschap is van...(% zeer/tamelijk groot belang)

Driekwart van de Nederlanders staat achter Artikel 5 (een aanval op één is een aanval op allen)

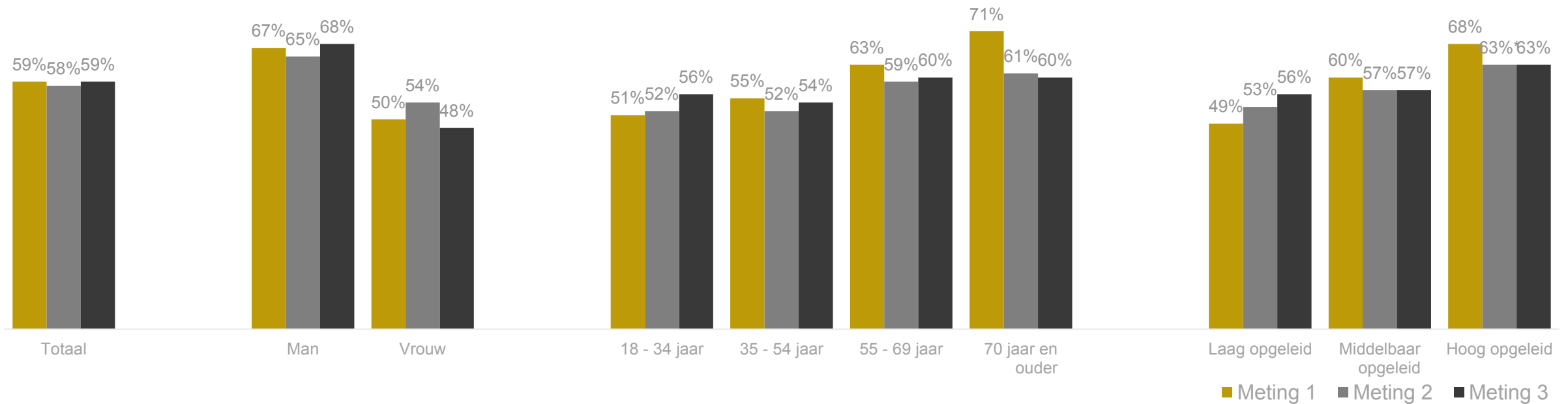
- Na de campagneperiode zijn significant meer jongeren tussen de 18 – 34 jaar positief over Artikel 5.

Het Noord-Atlantische Verdrag bestaat uit 6 artikelen. Eén van die artikelen, Artikel 5, beschrijft dat een gewapende aanval tegen één of meer van hen in Europa of Noord- Amerika als een aanval tegen hen allen zal worden beschouwd. In hoeverre vindt u het positief/ negatief dat een aanval op één wordt beschouwd als een aanval op allen? (% zeer/tamelijk positief)

Meer dan de helft van de Nederlanders vindt dat de NAVO een positieve bijdrage levert aan de relatie tussen Amerika en Nederland

In hoeverre vindt u dat de NAVO een positieve of negatieve bijdrage levert aan de relatie tussen Amerika en Nederland? (% tamelijk/zeer positieve bijdrage)

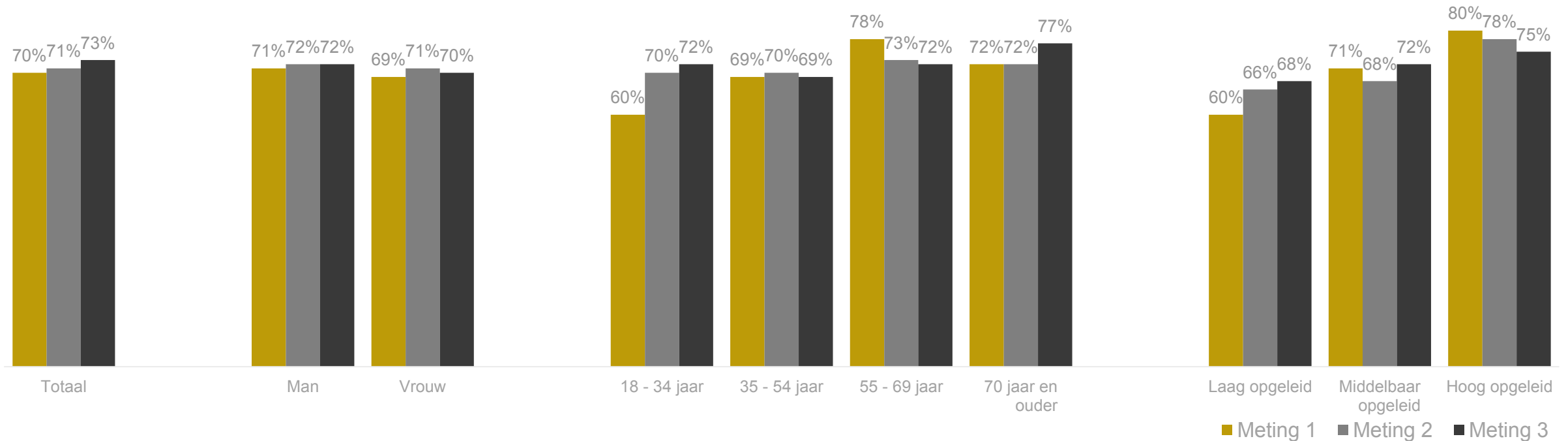

Bijna driekwart van de Nederlanders vindt dat Nederland, met de regering Trump, niet meer kan rekenen op de onvoorwaardelijke steun van Amerika

- Hoger opgeleiden denken dat over het algemeen vaker dan lager opgeleiden.

In welke mate bent u het eens of oneens met de volgende uitspraak: (% helemaal/tamelijk mee eens)

Met de Amerikaanse regering-Trump kan Europa voor zijn veiligheid niet langer rekenen op de onvoorwaardelijke steun van de Verenigde Staten.

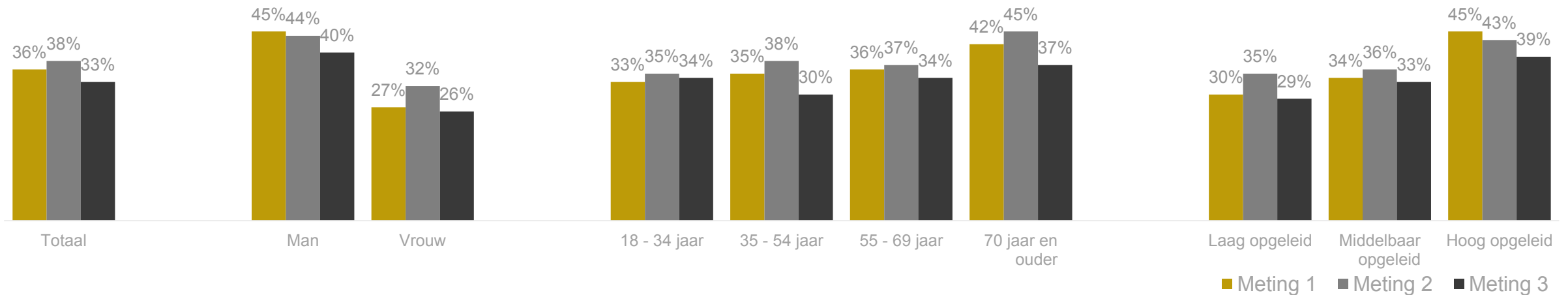

Ongeveer een derde van de Nederlanders denkt dat Europa in staat is meer invloed te krijgen op het wereldtoneel, ten koste van Amerika

- Mannen zijn over het algemeen iets positiever dan vrouwen over de mogelijkheden van Europa.

In welke mate bent u het eens of oneens met de volgende uitspraak: (% helemaal/tamelijk mee eens)

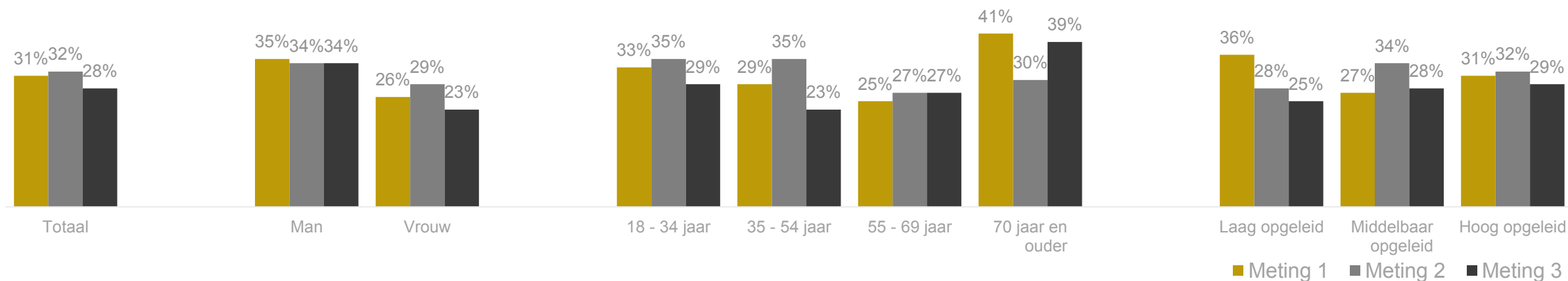
Europa is in staat om ten koste van de Verenigde Staten meer invloed op het wereldtoneel te krijgen.

Een minderheid van de Nederlandse bevolking vindt dat Duitsland namens Europa de leiding moet nemen op het gebied van Europese defensie

In welke mate bent u het eens of oneens met de volgende uitspraak: (% helemaal/tamelijk mee eens)

Duitsland moet namens Europa de leiding nemen op Europees defensiegebied.

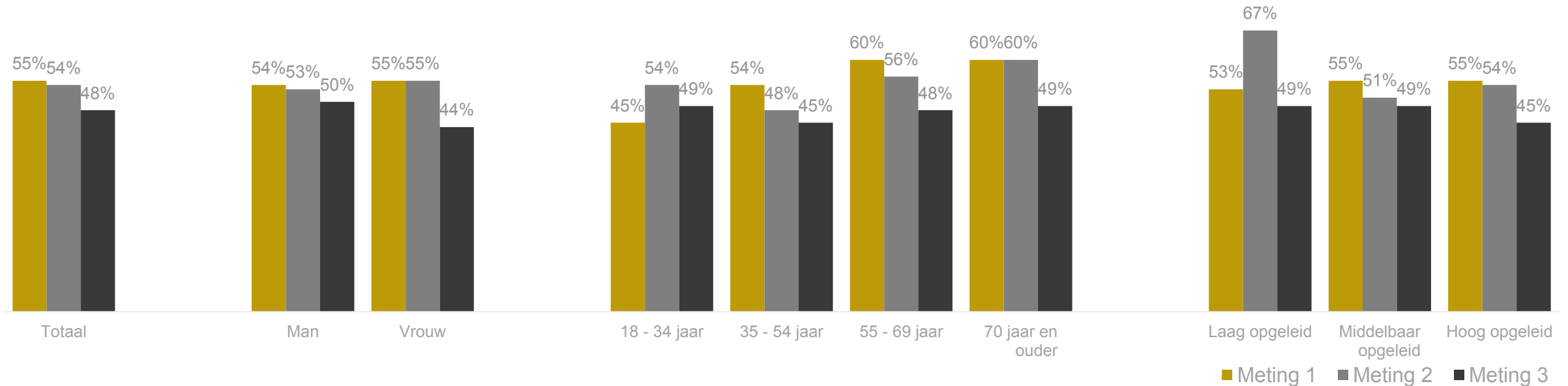

Gedurende de campagneperiode vinden significant minder mensen Rusland het grootste gevaar voor de Europese veiligheid

- Vooral vrouwen, hoger opgeleiden en ouderen zien Rusland niet meer als het grootste gevaar voor de Europese veiligheid.

In welke mate bent u het eens of oneens met de volgende uitspraak: (% helemaal/tamelijk mee eens)

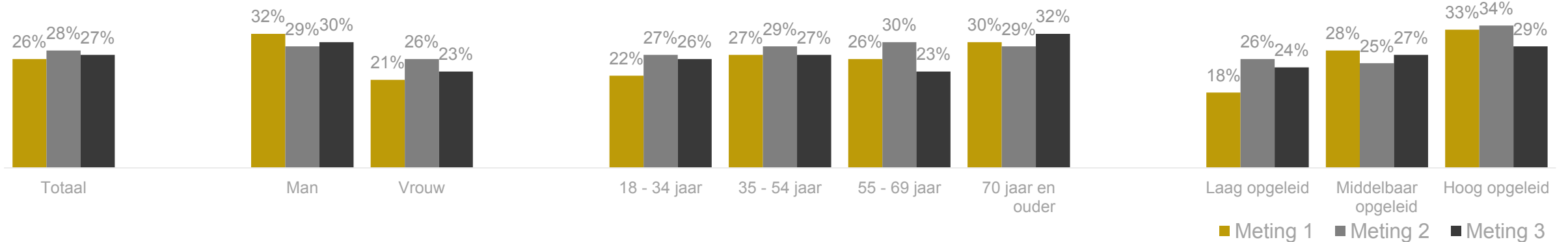
Rusland vormt het grootste gevaar voor Europese veiligheid.

Ongeveer een kwart van de Nederlanders denkt dat Europa in staat is Rusland op defensiegebied het hoofd te bieden

In welke mate bent u het eens of oneens met de volgende uitspraak: (% helemaal/tamelijk mee eens)

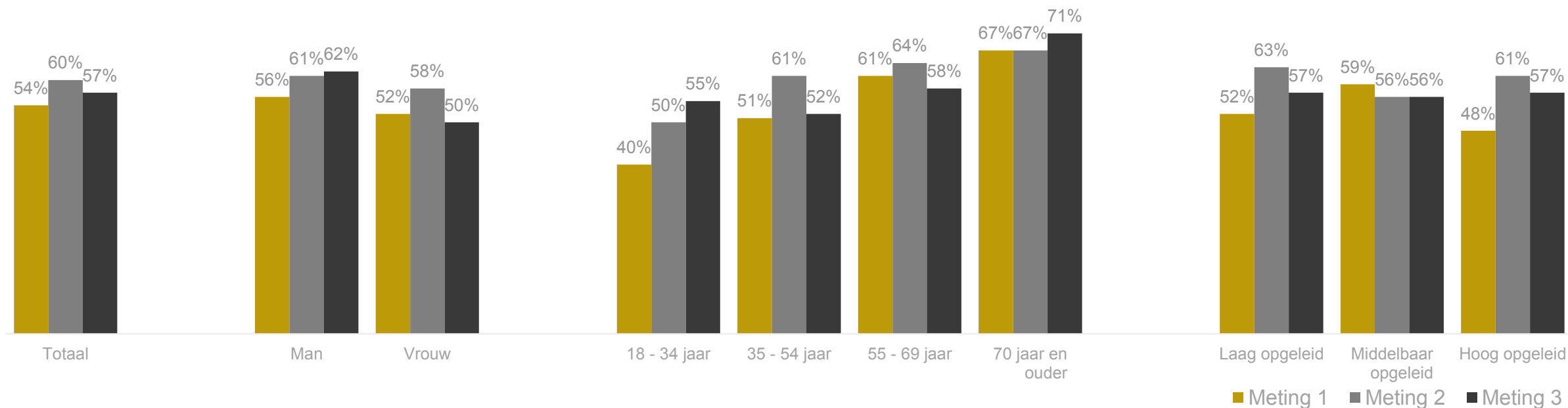
Europa is in staat op defensiegebied Rusland het hoofd te bieden.

Een meerderheid van de Nederlanders is voorstander van een Europese defensieorganisatie als alternatief voor de NAVO

In welke mate bent u het eens of oneens met de volgende uitspraak: (% helemaal/tamelijk mee eens)

In deze chaotische tijden is een gezamenlijke Europese defensieorganisatie als alternatief voor de NAVO hard nodig.

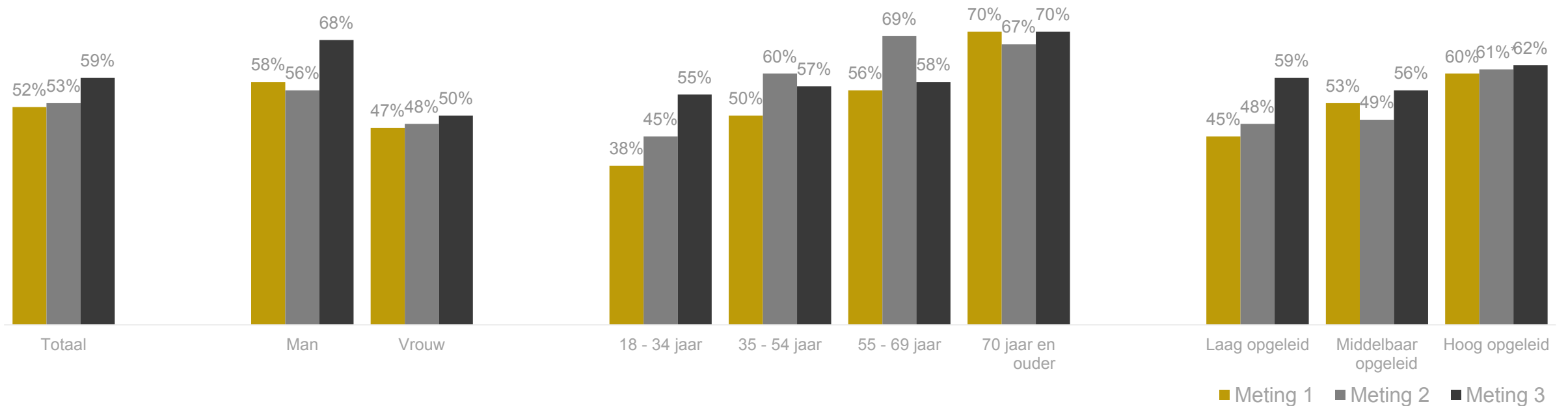

Ongeveer een even grote groep vindt dat Europa deze defensieorganisatie zelf moet financieren

- Vooral ouderen en hoger opgeleiden zijn het daarmee eens.

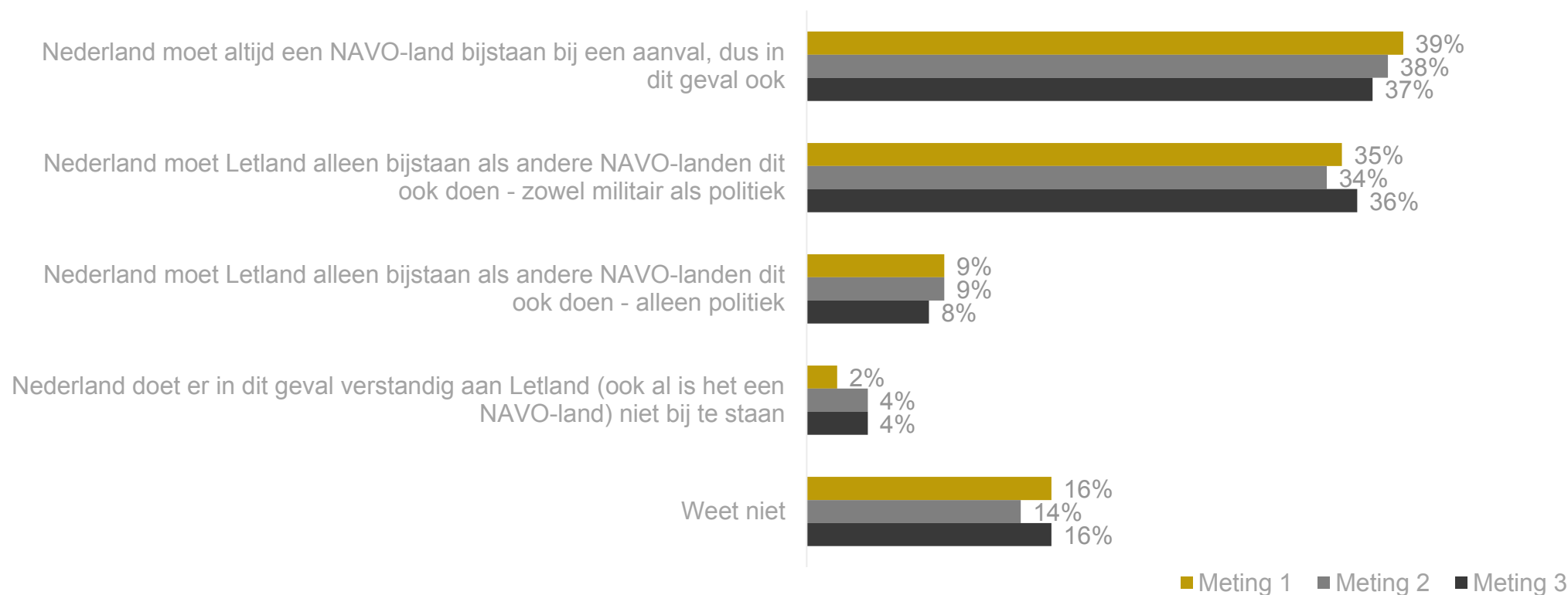
In welke mate bent u het eens of oneens met de volgende uitspraak: (% helemaal/tamelijk mee eens)

Europa moet een eigen defensieorganisatie zelf financieren, ondanks de hoge kosten die er mee gemoeid zijn.

Meer dan driekwart van de Nederlanders vindt dat Nederland Letland bij zou moeten staan als deze door Rusland zou worden aangevallen, maar niet altijd zonder voorwaarden

Volgens het NAVO-verdrag moet Nederland een ander NAVO-land bijstaan in het geval van een gewapende aanval op dat land. Stel: NAVO-land Letland wordt door Russische militairen binnengevallen. Welke van onderstaande antwoorden komt dan het dichtst in de buurt van uw mening?

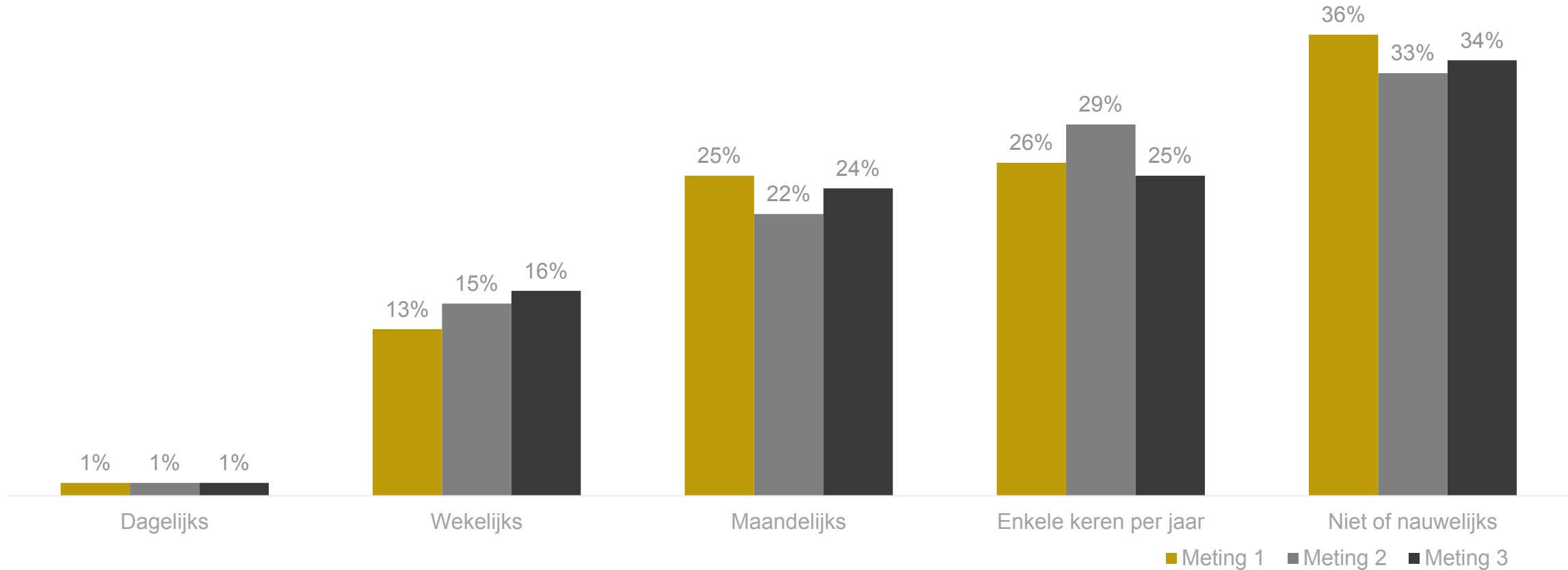
2

Behaalde effecten campagne

Ongeveer één op de zes Nederlanders ziet tenminste wekelijks informatie over de NAVO

- Ongeveer een derde van de Nederlanders ziet niet of nauwelijks iets van de NAVO.

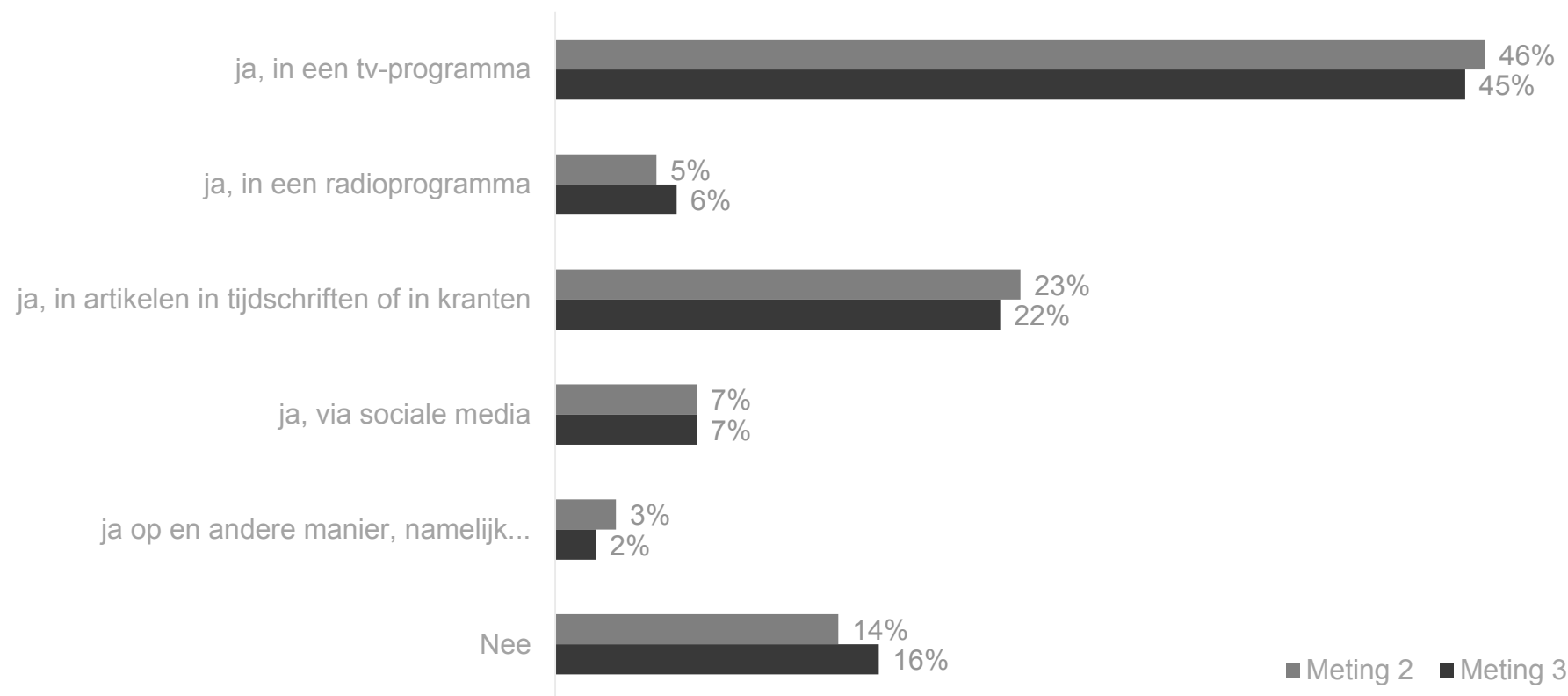
Hoe vaak leest, hoort of ziet u gemiddeld wel eens iets over de NAVO?

Belangrijkste informatiebronnen over de NAVO zijn tv-programma's en artikelen in tijdschriften of kranten

- Een op de veertien Nederlanders hoort of ziet wel eens wat op sociale media van de NAVO.

Waar leest, hoort of ziet u wel eens iets over de NAVO?

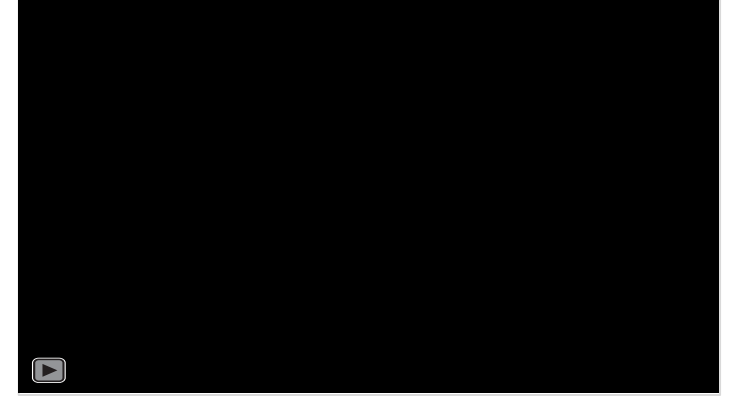

Namen van de filmpjes ter referentie

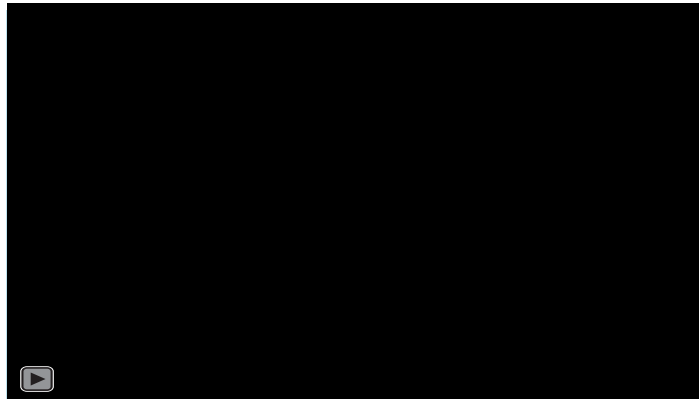
Animatiefilm 1

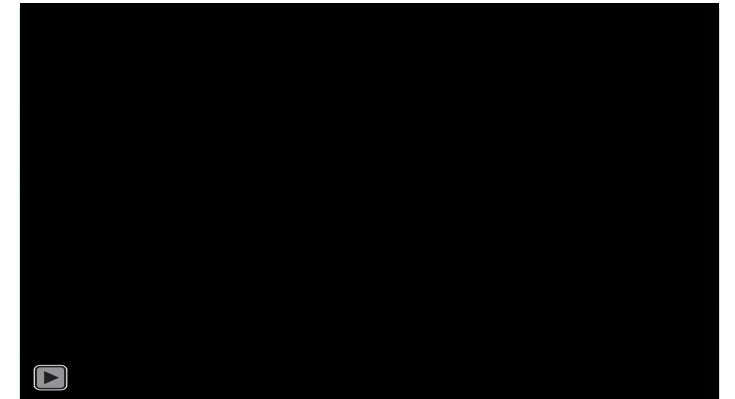
Animatiefilm 2

Animatiefilm 3

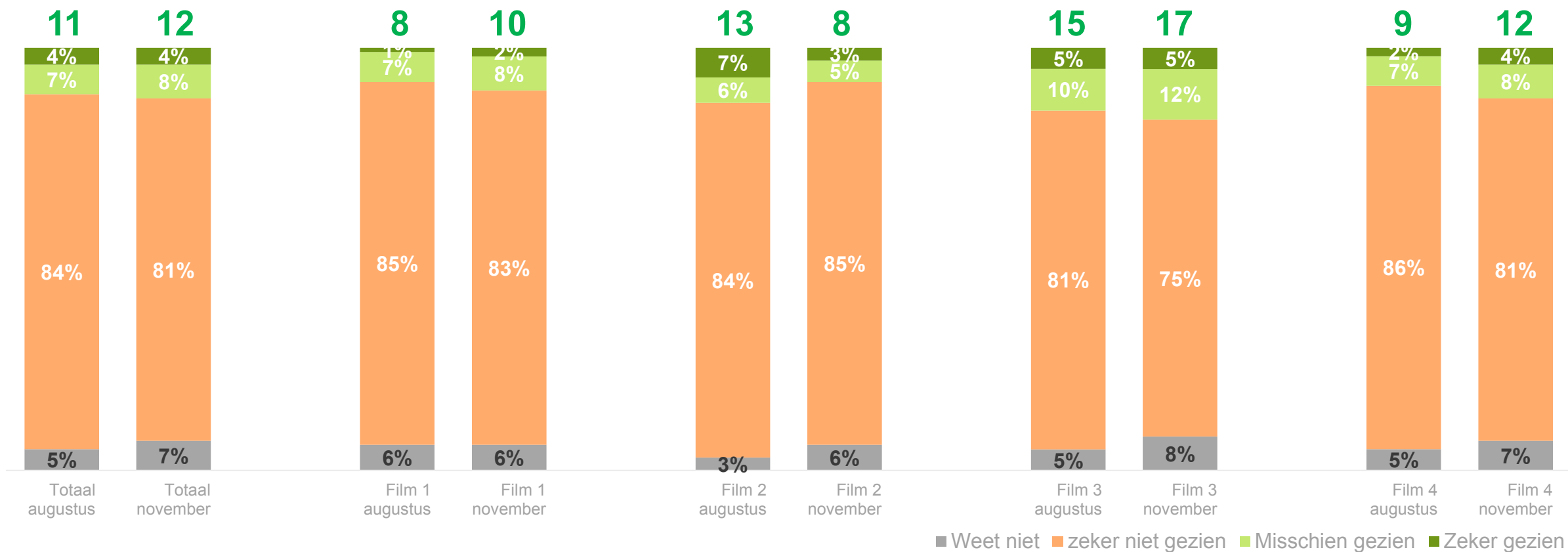

Animatiefilm 4

Iets meer dan tien procent van de Nederlanders heeft één van de filmpjes “zeker” of “waarschijnlijk” gezien

- Het derde filmpje wordt het beste herkend, zowel in augustus (15%) als in november (17%).

Het eerste animatiefilmpje wordt vooral als mooi, informatief, duidelijk en niet irritant beschouwd

Animatiefilm 1

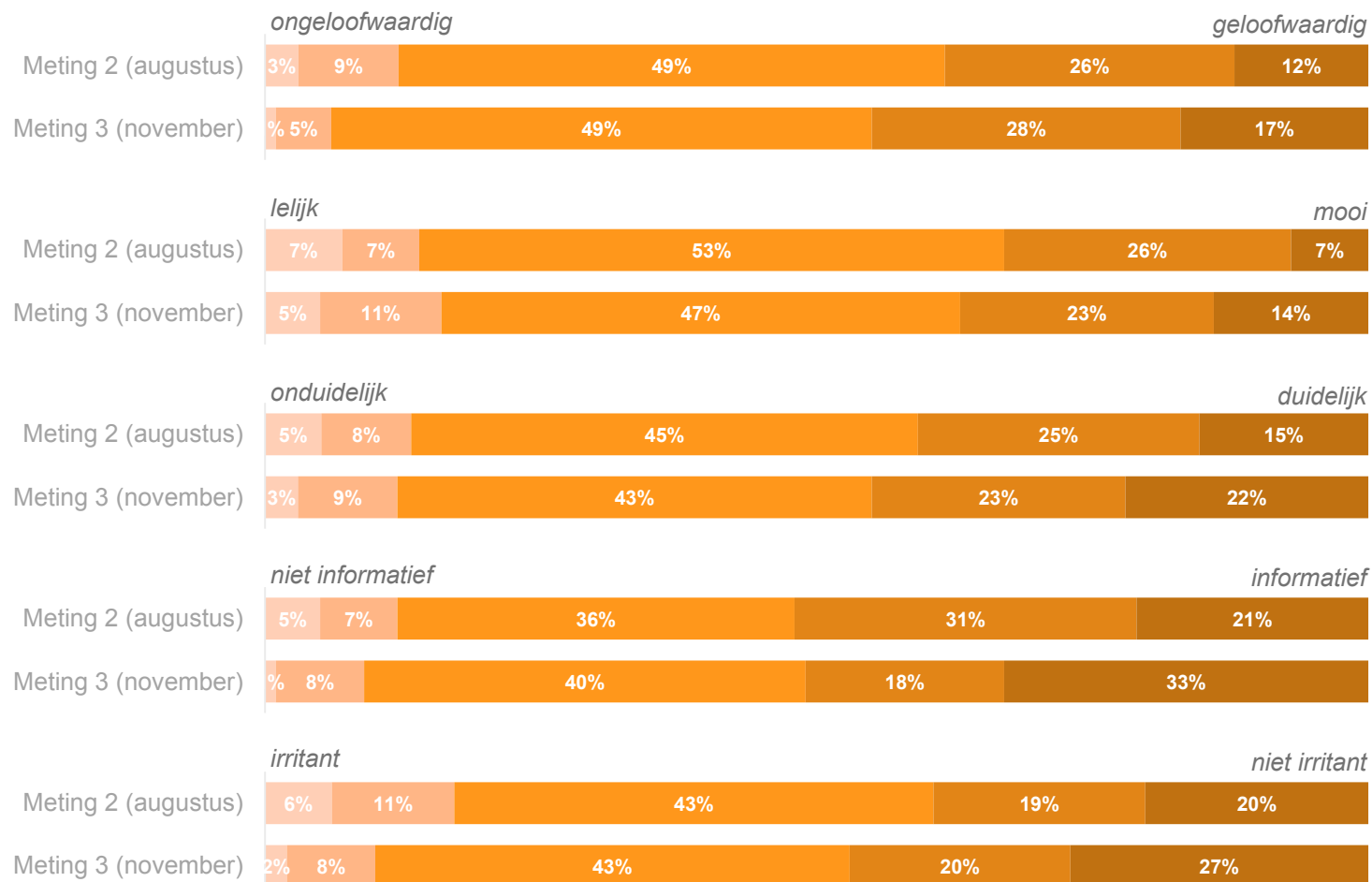

6,8

Waardering
augustus

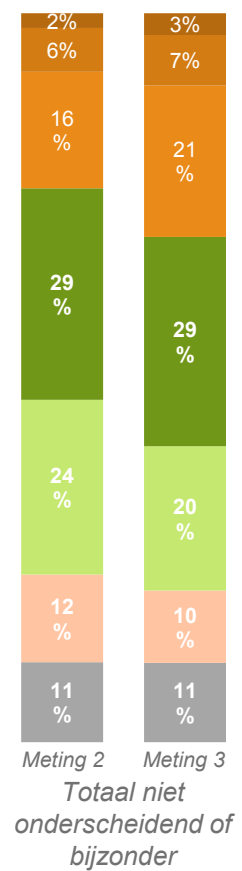
6,8

Waardering
november

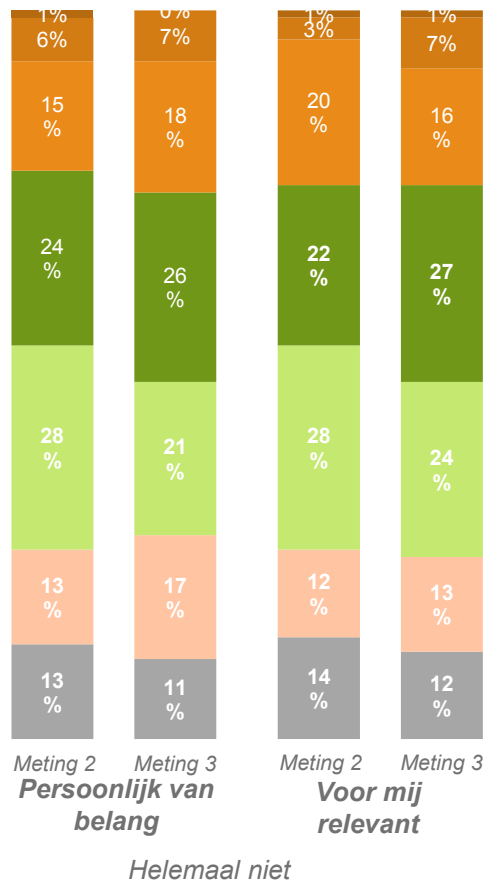

Voor bijna vier op de tien Nederlanders geeft het animatiefilmpje nieuwe informatie, een derde spreekt het filmpje aan

Ze
onderscheidend of
bijzonder

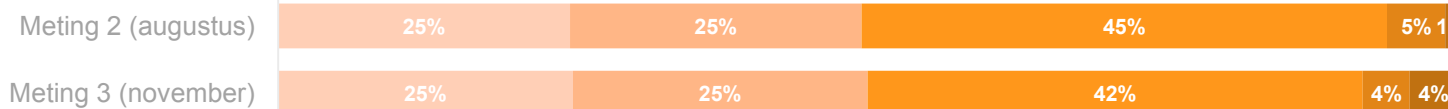

Heel erg

niet grappig

grappig

niet opvallend

opvallend

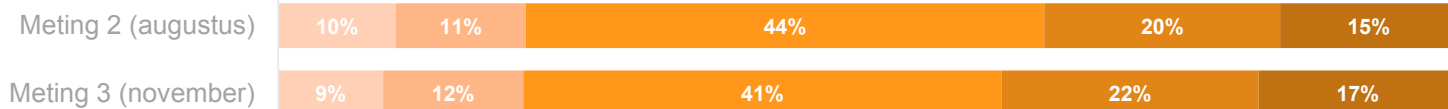
spreekt me niet aan

spreekt me aan

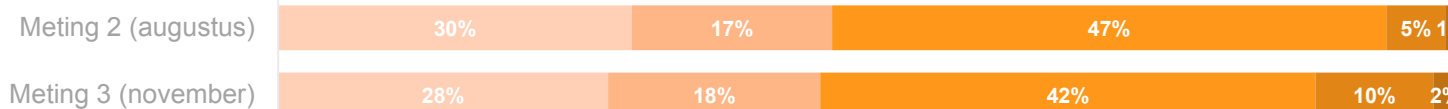
geeft geen nieuwe informatie

geeft nieuwe informatie

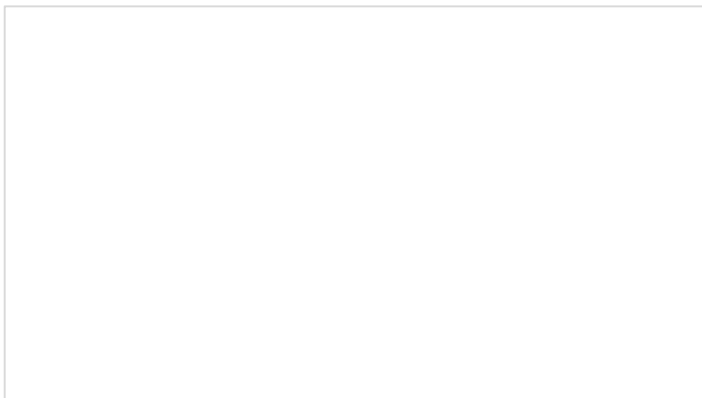
raakt me niet emotioneel

raakt me emotioneel

Het tweede animatiefilmpje scoort vooral beter op mooi (+11), duidelijk (+9) en ongeveer gelijk op informatief (+4) en niet irritant (+4) dan het eerste filmpje

Animatiefilm 2

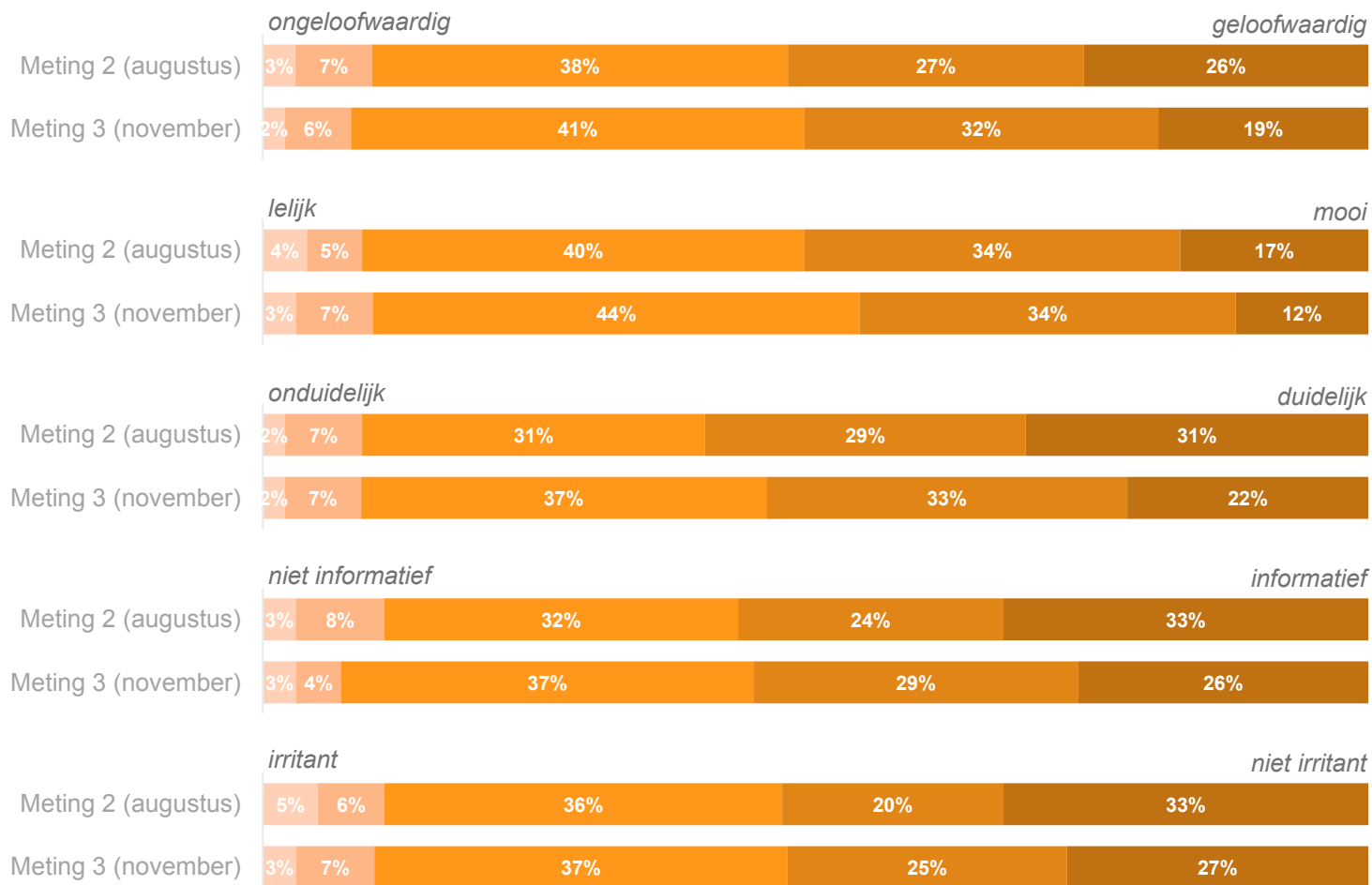

7,1

Waardering
augustus

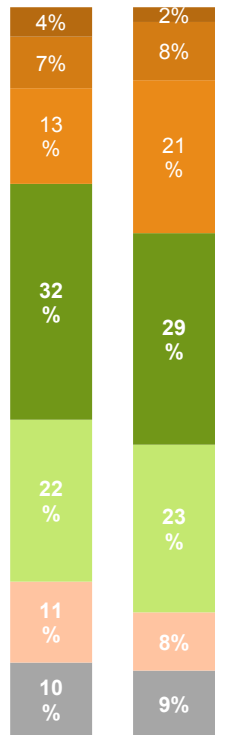
7,0

Waardering
november

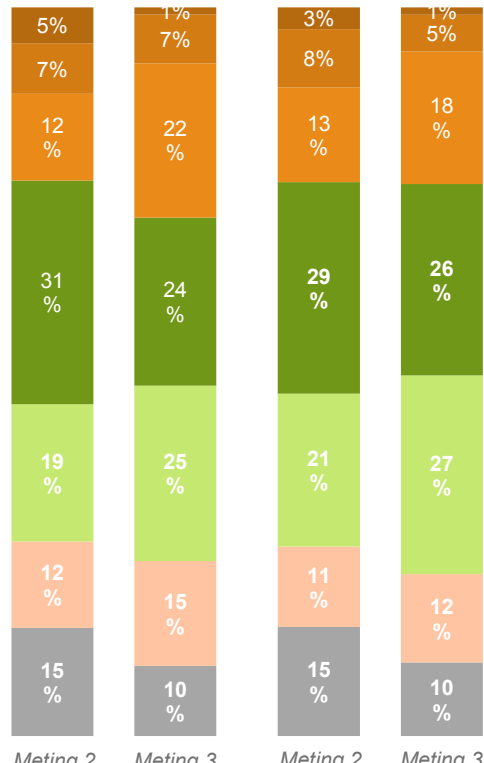
Het tweede animatiefilmpje spreekt meer bijna vier op de tien Nederlanders aan

Zeer onderscheidend of bijzonder

Totaal niet onderscheidend of bijzonder

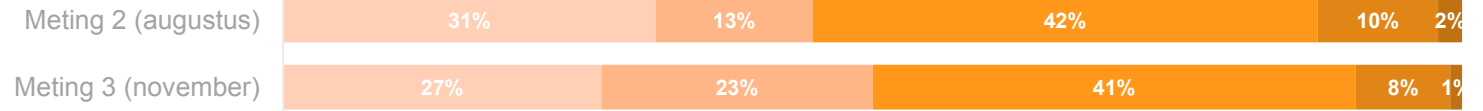
Heel erg

Helemaal niet

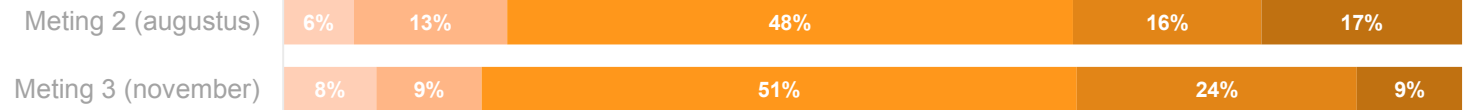
niet grappig

grappig

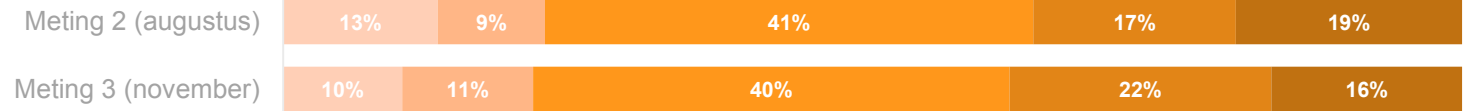
niet opvallend

opvallend

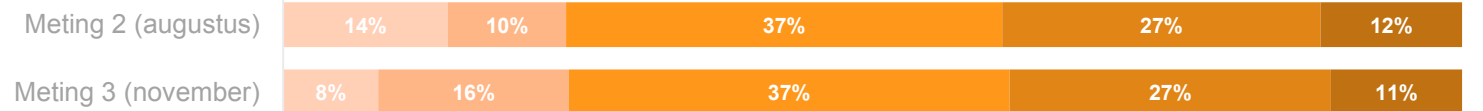
spreekt me niet aan

spreekt me aan

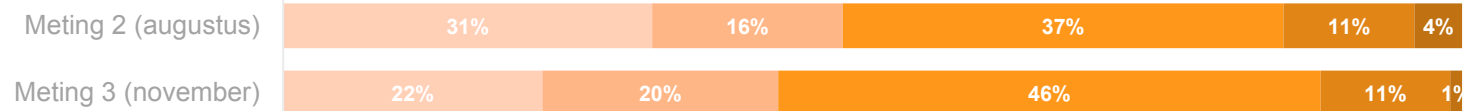
geeft geen nieuwe informatie

geeft nieuwe informatie

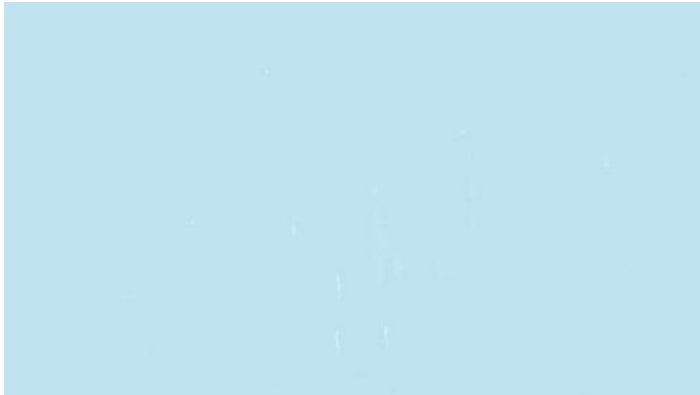
raakt me niet emotioneel

raakt me emotioneel

Het derde animatiefilmpje krijgt net als het tweede filmpje gemiddeld een rapportcijfer van een 7,0

Animatiefilm 3

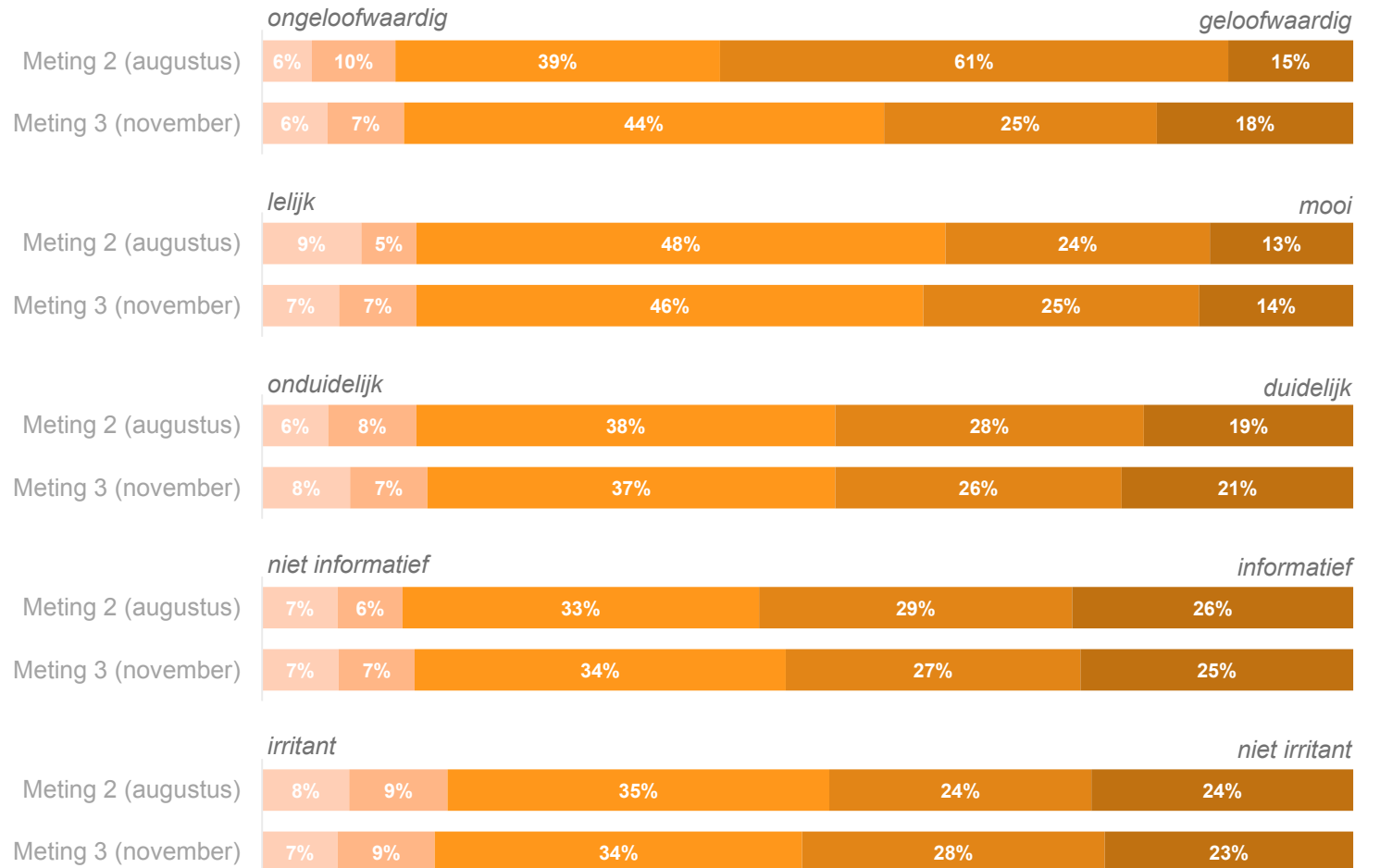

7,0

Waardering
augustus

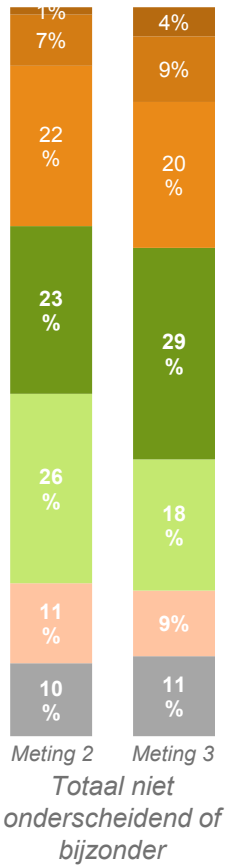
7,0

Waardering
november

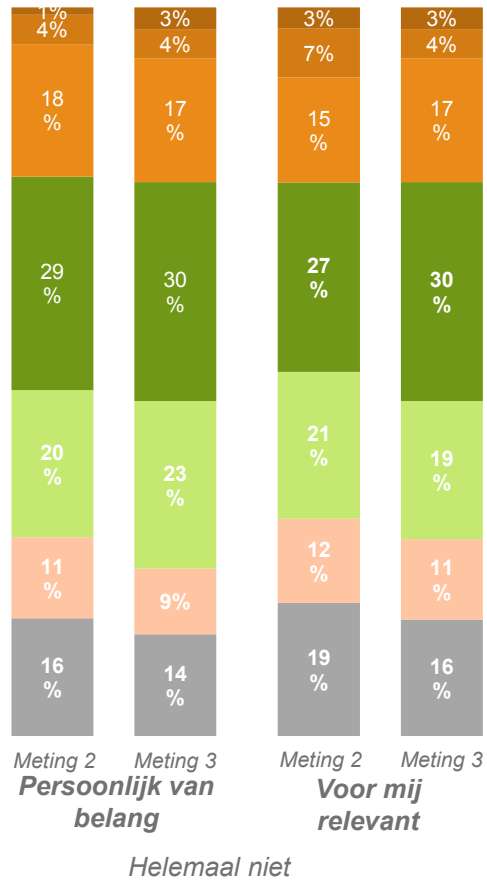

Het derde animatiefilmpje geeft voor iets meer dan een derde van de Nederlanders nieuwe informatie

Zeer onderscheidend of bijzonder

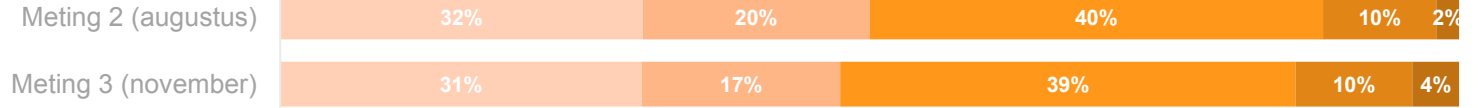

Heel erg

niet grappig

grappig

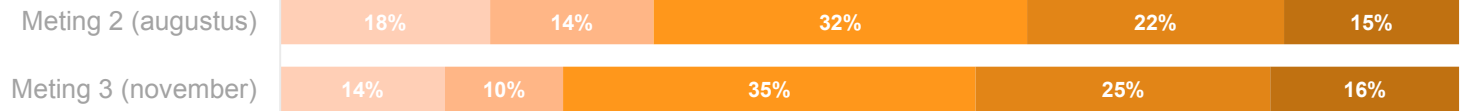
niet opvallend

opvallend

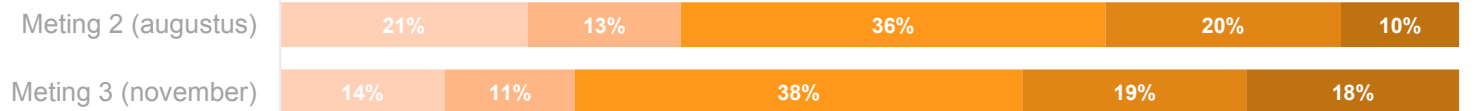
spreekt me niet aan

spreekt me aan

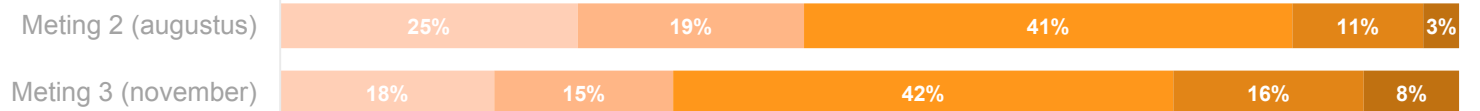
geeft geen nieuwe informatie

geeft nieuwe informatie

raakt me niet emotioneel

raakt me emotioneel

Waardering van het vierde animatiefilmpje is gedurende de campagneperiode gestegen

Animatiefilm 4

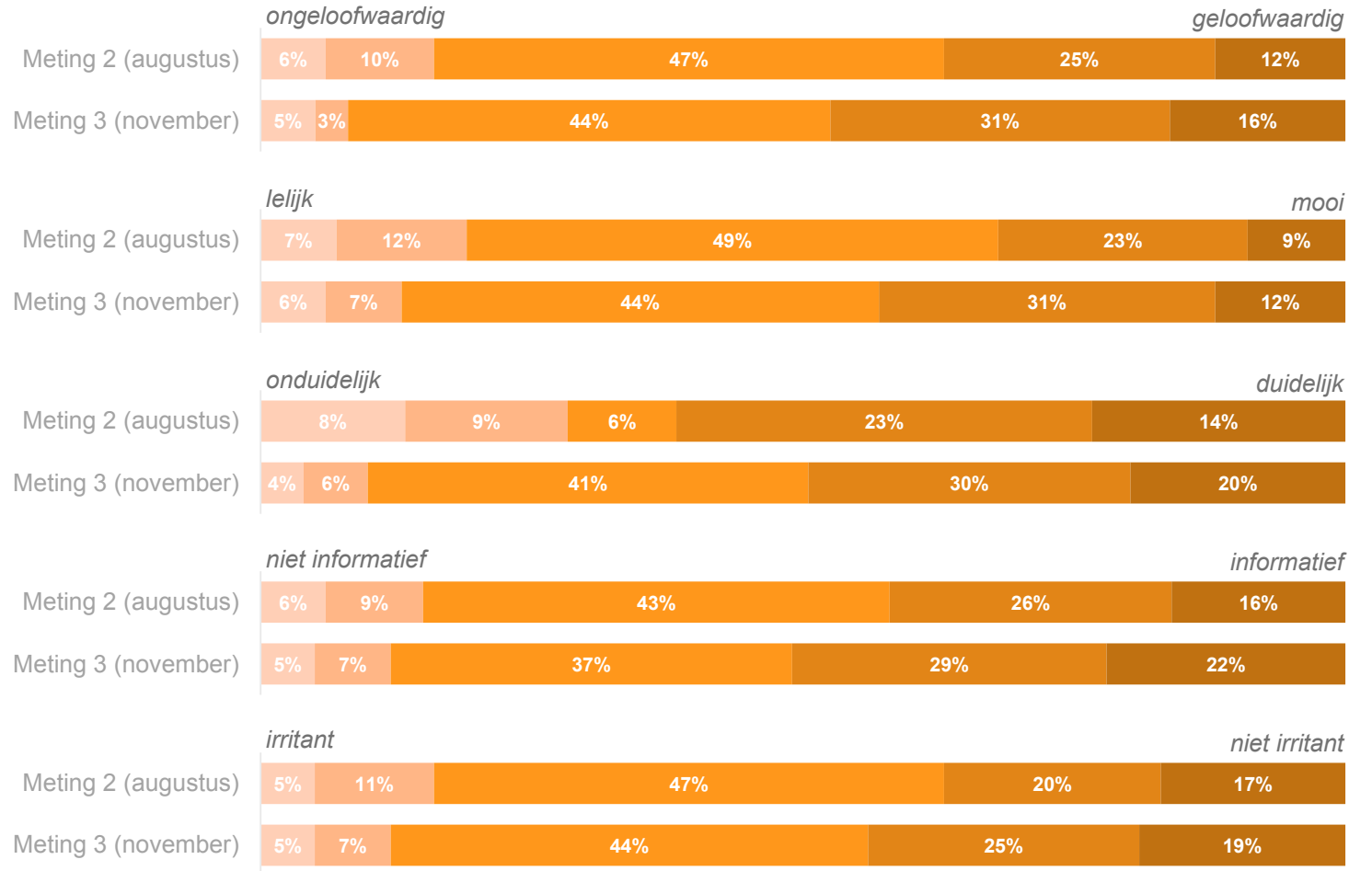

6,7

Waardering
augustus

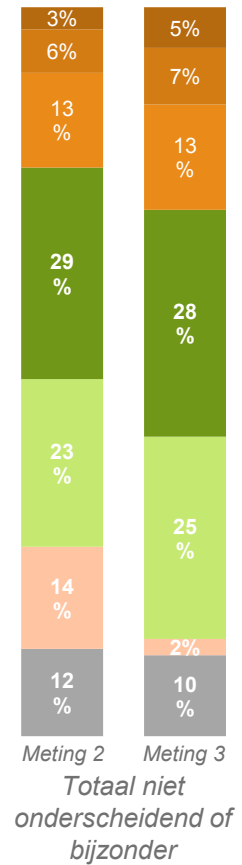
7,0

Waardering
november

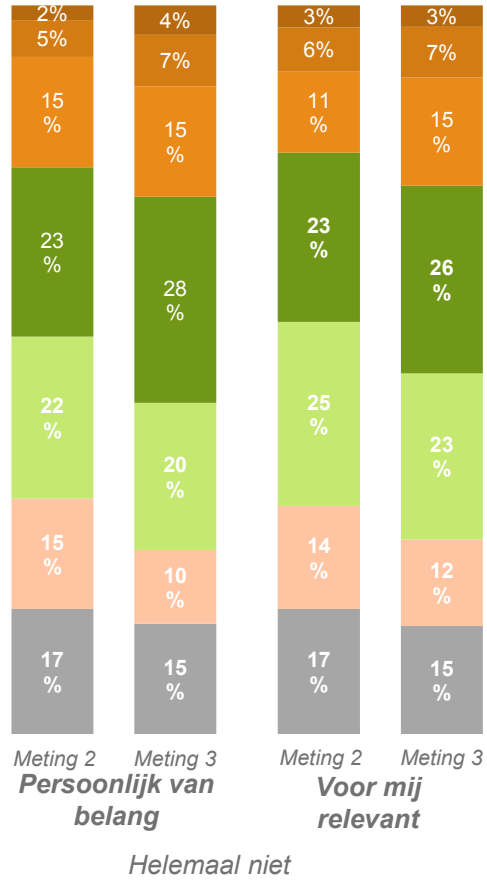

Ongeveer een kwart van de Nederlanders vindt het vierde animatiefilmpje in zekere mate onderscheidend of bijzonder

Zeer onderscheidend of bijzonder

Heel erg

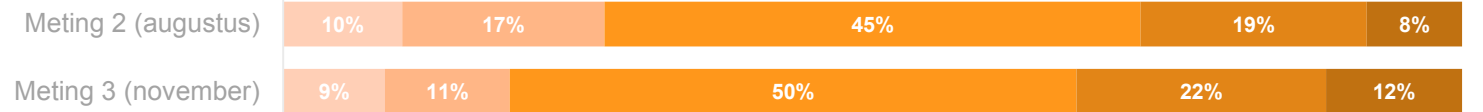
niet grappig

grappig

niet opvallend

opvallend

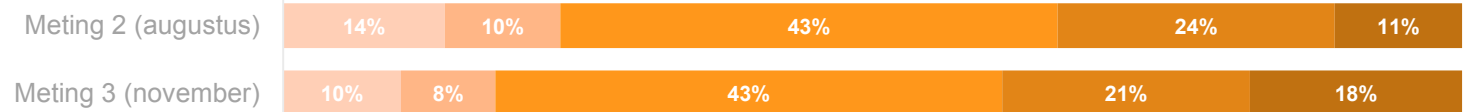
spreekt me niet aan

spreekt me aan

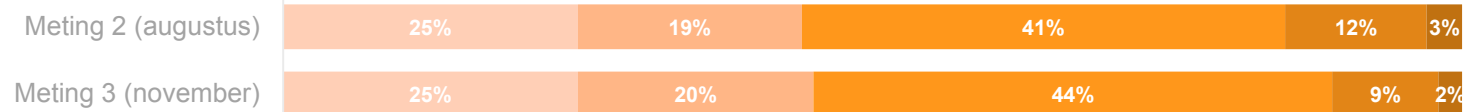
geeft geen nieuwe informatie

geeft nieuwe informatie

raakt me niet emotioneel

raakt me emotioneel

4

Onderzoeksverantwoording

Onderzoeksverantwoording

Onderzoek	Kennis en houding ten aanzien van de NAVO
Doel onderzoek	Kantar heeft in opdracht van de Atlantische Commissie onderzoek gedaan naar de kennis en houding van Nederlanders ten aanzien van de NAVO. In het kader van dit onderzoek zijn drie metingen uitgevoerd. Onderdeel van het onderzoek is een campagne meting waarin het bereik van een online campagne van de Atlantische Commissie wordt gemeten.
Werving	Respondentenpanel NIPObase
Steekproefgrootte	De resultaten van het onderzoek zijn samengesteld uit drie onafhankelijke steekproeven. Elke meting is een onafhankelijk sample representatief voor geslacht, leeftijd, opleiding, regio en stemgedrag TK 2017 getrokken. De resultaten van elke meting zijn terug gewogen naar de ideaalkenmerken van de steekproef zodat de resultaten van het onderzoek representatief zijn voor de Nederlandse bevolking (18+).
Respons	Meting 1: bruto 1650; netto n=979 (respons: 59%) Meting 2: bruto 1650; netto n=922 (respons: 56%) Meting 3: bruto 1650; netto n=953 (respons: 58%)
Veldwerkperiode	Meting 1: maart 2019 Meting 2: augustus 2019 Meting 3: november 2019
Methode	Computer Assisted Web Interviewing (online)
Vragenlijstlengte	Gemiddeld 8 minuten

Onderzoeksverantwoording – aantallen respondenten

	Meting 1	Meting 2	Meting 3
<i>Totaal</i>	n=979	n=922	n=953
<i>Man</i>	n=482	n=454	n=470
<i>Vrouw</i>	n=495	n=467	n=483
<i>18 - 34 jaar</i>	n=177	n=244	n=253
<i>35 - 54 jaar</i>	n=427	n=326	n=337
<i>55 - 69 jaar</i>	n=221	n=215	n=245
<i>70 jaar en ouder</i>	n=151	n=135	n=118
<i>Laag opgeleid</i>	n=297	n=215	n=297
<i>Middelbaar opgeleid</i>	n=402	n=379	n=405
<i>Hoog opgeleid</i>	n=279	n=327	n=251

	Meting 2	Meting 3
<i>Filmpje 1</i>	n=223	n=217
<i>Filmpje 2</i>	n=209	n=261
<i>Filmpje 3</i>	n=224	n=230
<i>Filmpje 4</i>	n=265	n=245